

DOI 10.37491/UNZ.73.6
УДК 347.21

Ліліана СІЩУК¹

КОРПОРАТИВНІ ПРАВА ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ

Сталі наукові погляди на проблематику правової природи корпоративних прав та їх оборотоздатності сформовані у наукових дослідженнях відомих українських вчених, у зв'язку з чим виокремлено декілька підходів до розуміння корпоративних прав як об'єкт цивільного обороту. Визначено, що частку у статутному капіталі можна розглядати або через правову категорію «безтілесного майна», або «майнових прав», залежно від застосування того чи іншого наукового підходу до наведених понять. Аргументовано, що законодавчі норми про відчуження частки у статутному капіталі у товаристві з обмеженою відповідальністю, хоча й опосередковано, але визначають прив'язку переходу частки у статутному капіталі і прав, що з неї випливають, до моменту укладення договору про відчуження майна, адже внесення змін до статуту про склад учасників та розмір їх часток на підставі рішення загальних зборів товариства є не обов'язком, а правом учасників товариства. Обґрунтовано, що частку у статутному капіталі доцільно визначати не через правову категорію «майнове право», а через поняття «корпоративні права», що наповнені майновим змістом і переходять як єдиний оборотоздатний об'єкт від учасника товариства до інших осіб. У зв'язку з цим, дефініцію «корпоративні права» варто закріпити на рівні ЦК України. У поняття «корпоративні пра-

¹ кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач лабораторії проблем корпоративного права,
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України,
liliana8766@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-9722-4347>.

ва» необхідно включити наступні характеристики: організаційно-майновий характер; можливість переходу корпоративних прав від учасника товариства до інших осіб; вартісний характер; правовою формою фіксації корпоративних прав визначити частку у статутному (складеному) капіталі. Це дозволить уникнути прогалів, які необхідно заповнити, виходячи з потреб ринкової економіки, залучення іноземних інвестицій, підвищення фінансових показників товариства тощо. Крім того, зумовлює необхідність запровадити поняття корпоративних прав як самостійного об'єкта цивільних прав, що може вільно обертатися на ринку та бути конкурентоспроможним і привабливим для придбання, враховуючи ділову репутацію та час існування товариства.

Ключові слова: корпоративні права, частка у статутному капіталі, право участі, майнові права, об'єкт цивільних прав, об'єкт цивільного обороту.

Удосконалення корпоративного законодавства триває впродовж останніх декількох років, що зумовлено виконанням низки програм, щодо яких Україна взяла на себе зобов'язання адаптувати нормативні акти України відповідно до законодавства Європейського Союзу, а саме здійснити реформу корпоративного права відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна–2020» [1] та Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, — з іншого [2].

Одним із питань, що потребує адаптації законодавства, є питання оборотоздатності корпоративних прав. Попри всі наукові дослідження і практику застосування, визначення дефініції «корпоративні права» та визнання їх єдиним оборотоздатним об'єктом на рівні ЦК України не відбулося. Водночас додаткового дослідження потребують ті зміни, що все ж таки мали місце у нормативних положеннях та деякою мірою вплинули на загальну практичну реальність, що склалася з цього питання.

Сталі наукові підходи до вивчення проблематики поняття, правової природи корпоративних прав та їх оборотоздатності сформовані у наукових дослідженнях відомих українських вчених, таких як В. А. Васильєва, В. В. Луць, І. В. Спасибо-Фатеева, Ю. М. Жорнокуй та інші. Вказані теоретичні основи окреслені у таких наукових виданнях, як «Корпоративне право України» (2010 р.), «Корпоративне управління» (2007 р.) та інші. Втім, постійне оновлення законодавства та практики його застосування потребують продовження вивчення цієї теми для подальшого удосконалення сфери регулювання корпоративного права.

Метою статті є здійснити загальний огляд наукових підходів до визначення корпоративних прав як об'єкта цивільного обороту, проаналізувати тенденції правового регулювання цього питання в сучасних умовах оновлення корпоративного законодавства та запропонувати наукові

міркування щодо особливостей оборотоздатності корпоративних прав і законодавчі зміни в цій частині.

У науковій літературі існує декілька підходів до розуміння корпоративних прав як оборотоздатного об'єкта, а саме:

1) переходить тільки майнова складова корпоративних прав, право участі як особисте немайнове право не передається;

2) переходить частка у статутному капіталі товариства, що є майновим правом учасника, а право участі виникає внаслідок вступу до товариства;

3) переходять корпоративні права як єдиний оборотоздатний об'єкт.

Вказані підходи мають право на існування, оскільки висвітлюють погляди відомих вчених-цивілістів на зазначену проблематику, що окреслює один з таких напрямків: відображає чи відображали реалії законодавства, або визначали шляхи вирішення корпоративних спорів у судовій практиці, або знаходили наукову аргументацію щодо потреби удосконалення корпоративного законодавства з метою уникнення неправильного сприйняття сутності корпоративних прав як оборотоздатного об'єкта та уникнення ситуацій зловживання корпоративними правами учасниками у таких випадках.

О. М. Вінник зазначає, що корпоративні права — це своєрідний вид безтілесного майна, особлива категорія майна зі специфічним правовим режимом, який у ГК України більш-менш ґрунтовно визначено лише щодо корпоративних прав держави [3, с. 118]. О. В. Бігняк вказує, що корпоративні права є майновим правом власника, відповідно наділені ознакою алеаторності (ризиковості), у зв'язку з чим корпоративні права, як сукупність правомочностей особи на певний обсяг прав, можуть бути відчужені, на них може бути звернене стягнення, а також накладений арешт [4, с. 76].

По-іншому обґрунтовує дане поняття І. В. Спасибо-Фатеева, відзначаючи, що корпоративні права у внутрішніх корпоративних правовідносинах мають двоїсту природу: вони складаються з майнового (права на частку) та немайнового (право на участь) елементів. У зовнішніх правовідносинах корпоративні права є певною єдністю як об'єкт права і є майновими правами. Саме частка має грошову оцінку і щодо неї може фіксуватися рух матеріальних благ від однієї особи до іншої, а немайнові права дотримуються її. З переходом прав на частку в статутному капіталі до іншої особи у неї виникає і право участі в товаристві [5, с. 27–28]. У цьому випадку перехід права участі не заперечується, але вказується на те, що ознаками оборотоздатності наділена тільки майнова складова корпоративних прав, яка ототожнюється з часткою у статутному капіталі, як оборотоздатним об'єктом цивільних прав.

Натомість В. І. Цікало обґрунтовує той факт, що в разі відчуження корпоративних прав правонаступництва немайнових прав не відбувається. Немайнові корпоративні права виникають у нового учасника заново; не на підставі договору про відчуження, а безпосередньо із закону та установчих документів корпоративної організації. При відчуженні корпо-

ративних прав відбувається перехід від правопопередника до правонаступника лише майнових правових можливостей [6, с. 106].

Отже, різне трактування корпоративного права викривлює форми переходу корпоративних прав від одного учасника до іншого, чим суттєво утруднює оборотоздатність цього об'єкта [7, с. 161]. Відповідно ст. 177 ЦК України [8] серед об'єктів цивільних прав виділено цінні папери, особливостю яких є те, що вони посвідчують усі права, що впливають з цього документа; також майно, майнові права та ін. Проте слід звернути увагу й на те, що законодавець не дає вичерпного переліку таких об'єктів, вказуючи також на інші матеріальні та нематеріальні блага.

Під час розгляду корпоративних прав з погляду їх неподільності також висуваються окремі позиції щодо оборотоздатності таких об'єктів. Ю. М. Жорнокуй зазначає, що учаснику корпоративної організації належить єдине суб'єктивне право, в якому він не може бути обмежений або якого він не може бути позбавлений, за винятком випадків, передбачених законодавством або локальними корпоративними актами. Суб'єктивне корпоративне право складається з певної кількості правомочностей, які мають місце залежно від частки учасника у статутному капіталі товариства (кількості акцій) та впливають на обсяг його можливостей щодо реалізації ним відповідного права або залежно від юридичного факту, який служить підставою для зміни обсягу права учасника [9, с. 115–116]. В. А. Васильєва, навпаки, прямо вказує на те, що корпоративне право для цивільного обороту слід розуміти як єдиний неподільний об'єкт. Визнання корпоративного права як об'єкта цивільних прав дозволяє йому виступати предметом договорів, а вартісна сутність корпоративного права робить його привабливим для цивільного обороту [10, с. 167].

Перші два підходи відображали об'єктивну дійсність, що склалася на рівні ЦК України, спеціальних законів про господарські товариства і судової практики, адже до внесення змін від 6 лютого 2018 р. до ЦК України у ч. 1 ст. 100 зазначалося, що право участі в товаристві є особистим немайновим правом і не може окремо передаватися іншій особі, а в ч. 1 ст. 116 ЦК України передбачалося, що відчуженню підлягає частка (її частина) у статутному (складеному) капіталі товариства, цінних паперів, що засвідчують участь у товаристві [8]. Відповідно право участі є особистим немайновим правом, а частина у статутному капіталі — майном або майновим правом.

У зв'язку з цим, у практиці застосування неодноразово можна було спостерігати ситуації, що призводили до зловживання корпоративними правами. У ст.ст. 51, 59 Закону України «Про господарські товариства» (втратив чинність у цій частині) передбачалося, що зміни до установчих документів товариства з обмеженою відповідальністю вносилися на загальних зборах учасників, у тому числі й щодо розміру часток кожного з учасників [11]. Оскільки право участі визначалося як особисте немайнове право, що не переходить, а виникає під час набуття статусу учасника товариства, то момент набуття корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю зводився не до моменту укладення договору відчуження корпоративних прав, а до моменту внесення змін до статуту

товариства. *Зловживання корпоративними правами* полягало в тому, що з метою не допуску третіх осіб до управління товариством, учасники скликали та проводили загальні збори з врахуванням тільки тих часток, власниками яких вони є, а продану частку розмивали шляхом збільшення або зменшення статутного капіталу у обсязі частки, яка відчужувалася. Невизначеність правового статусу особи, яка набувала частку у статутному капіталі за договором, вказувала на відсутність ефективних способів захисту її прав. Такі ситуації зумовлені, в першу чергу, відсутністю поняття корпоративних прав як єдиного оборотоздатного об'єкта цивільних прав, набуття якого вказувало б на нерозірваний у часі перехід всіх правомочностей від учасника товариства до особи-набувача.

У подальшому судова практика та її узагальнення сформувалися таким чином, що право власності на частку в статутному капіталі товариства у третьої особи виникає з моменту укладення договору, якщо інше не встановлено домовленістю сторін. Набуття права власності на частку в статутному капіталі надає третій особі право на вступ до товариства.

Для прикладу, варто навести практику Касаційного господарського суду, який тлумачить зазначену проблематику з урахуванням вказаного вище законодавства таким чином. ОСОБА_2 звернулася до Господарського суду міста Києва з позовом до ОСОБА_3 про визнання права власності на частку в статутному капіталі ТОВ «Сімферопольське автотранспортне підприємство № 14329» за ОСОБА_2 в розмірі 99 %, що відповідає вкладу в розмірі 565 095,96 грн. На обґрунтування позовних вимог позивач посилається на невизнання відповідачем права власності ОСОБА_2 на частку у статутному капіталі ТОВ «Сімферопольське автотранспортне підприємство № 14329» в розмірі 99 % статутного капіталу товариства. При цьому як на підставу виникнення права власності позивач вказує на договір купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства від 18 квітня 2017 р. [12]. В узагальненнях Верховного Суду у справах, що виникають з корпоративних відносин Суд надав таке роз'яснення. Право власності на частку в статутному капіталі ТОВ або ТДВ у третьої особи виникає з моменту укладення договору, якщо інше не встановлено домовленістю сторін (ст. 363 ЦК України). Набуття права власності на частку в статутному капіталі надає третій особі право на вступ до ТОВ. Право участі у ТОВ або ТДВ є особистим немайновим правом, а отже, автоматичного набуття статусу учасника товариства у зв'язку з набуттям третьою особою права власності на частку в статутному капіталі не відбувається. Право безпосередньої участі у ТОВ або ТДВ третя особа набуває тільки з моменту вступу до товариства, що має бути підтверджено відповідним рішенням загальних зборів учасників товариства [13, с. 74–76].

Як бачимо, такий підхід до розмивання сутності корпоративних прав через відмежування правових категорій «частка у статутному капіталі», як майнове право, що виникає на підставі договору, і «право на вступ», як особисте немайнове право участі, що виникає з моменту прийняття учасника до товариства на підставі рішення загальних зборів товариства, не сприяє уникненню частих ситуацій щодо зловживання корпоративними правами іншими учасниками товариства, які, не скористав-

пись переважними правами на купівлю частки у статутному капіталі, не допускають добросовісних набувачів до управління товариством.

Законодавство також не пов'язує момент виникнення права участі у ТОВ або ТДВ з моментом державної реєстрації відповідних змін у складі учасників ТОВ або ТДВ. Якщо товариство після прийняття рішення про внесення змін до установчих документів (зміна складу учасників) не повідомило орган, що здійснив реєстрацію, про внесення необхідних змін до ЄДР, новий учасник має право звернутися до господарського суду з позовом про зобов'язання товариства вчинити дії щодо державної реєстрації змін в установчих документах товариства у зв'язку зі зміною у складі учасників товариства на підставі ст. 7 Закону України «Про господарські товариства» (п. 2.6 Постанови пленуму Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 р. № 4 «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин»). Як вбачається з наведеного тлумачення, переходить частка у статутному капіталі товариства, що є майновим правом учасника, а право участі виникає внаслідок вступу до товариства. При цьому для того, щоб звернутися до суду з позовом про зобов'язання товариства вчинити дії щодо державної реєстрації змін, перш за все, повинні відбутися загальні збори, на яких прийнято рішення про зміни складу учасників на підставі договору про відчуження корпоративних прав.

Втім, після внесення змін від 6 лютого 2018 р. до ЦК України зазначені положення про визначення права участі як особистого немайнового права були виключені з ЦК України. Ч. 1 ст. 116 ЦК України доповнено положенням, що договір відчуження майна, предметом якого є частка (її частина) у статутному (складеному) капіталі товариства, укладається у письмовій формі [8]. В оновленому форматі правового регулювання частка у статутному капіталі визначається як майно, що в контексті розуміння ст. 190 ЦК України є *особливим об'єктом, яким є окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки. Тому можна зробити висновок, що перші кроки до визначення корпоративних прав як оборотоздатного об'єкта було здійснено, адже частку у статутному капіталі можна визначати або через правову категорію «безтілесного майна», або «майнових прав», залежно від застосування того чи іншого наукового підходу до наведених понять, а норму про визначення права на участь як особистого майнового права скасовано.*

Однак залишається відкритим питанням про природу права участі, так як законодавець уже відмовився розкривати його через правову категорію «особисте немайнове право», а також потребує вирішення питання про зіставлення між собою таких понять, як «частка у статутному капіталі», «право участі», «майнові права» та «корпоративні права» в контексті їх оборотоздатності.

З приводу наведених положень серед вчених ведуться дискусії щодо поняття корпоративних прав, серед яких більшість висловлюються про те, що «корпоративні права» та «право участі» є суміжними, але не ідентичними поняттями. І. В. Спасибо-Фатеева вказує на те, що «право участі» зумовлює причетність до чогось, у чому особа бере участь, тобто воно за-

свідчує той факт, що особа перебуває у певному зв'язку з іншими особами [7, с. 192]. Водночас В. А. Васильєва зазначає, коли створення юридичної особи не породжує жодних майнових прав у засновників, ми можемо говорити тільки про членство в цій юридичній особі, яке має немайнову природу і є особистим невідчужуваним правом засновника. Щойно на підставі закону чи установчого документа правовий зв'язок між засновником і створеною юридичною особою наповнюється майновим змістом, можна сміливо говорити про наявність суб'єктивного корпоративного права [10, с. 167].

Згідно з ч. 1 ст. 167 ГК України корпоративні права — це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) певної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами [14].

Якщо звернутися до Закону України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю», то у ч. 1 ст. 21 зазначено, що відчуженню підлягає частка у статутному капіталі, а у ч. 2 цієї ж статті визначено, що статутом товариства може бути встановлено, що відчуження частки (частини частки) та надання її в заставу допускається лише за згодою інших учасників. Відповідне положення може бути внесене до статуту або виключене з нього одностайним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства. Також у ст. 20 Закону передбачено правила про застосування переважного права учасників товариства на придбання частки у статутному капіталі, а у ч. 5 ст. 11 Закону визначено, що у статуті повинен бути прописаний порядок вступу до товариства та виходу з нього, але нема прив'язки до обов'язкового внесення до статуту інформації про зміни у складі учасників, розмір їх часток тощо [15].

У контексті наведених положень вважаємо за доцільне поняття «корпоративні права» розкрити з позицій наявності в них ознак майнових прав. В. В. Валах виділяє такі ознаки майнових прав як об'єктів цивільних прав:

- 1) є засобом реалізації майнового інтересу;
- 2) відчужується, так як тісно не пов'язано з особистістю його носія;
- 3) володіє економічною цінністю, що визначається грошовою оцінкою самого права;
- 4) не є належним суб'єкту в силу самого факту його існування [16, с. 46].

Також варто припустити, що аналіз законодавчих норм про відчуження частки у статутному капіталі у товаристві з обмеженою відповідальністю, хоча не прямо, а тільки опосередковано робить прив'язку переходу частки у статутному капіталі і прав, що з неї випливають, до моменту укладення договору про відчуження частки. Адже з аналізу нормативних положень випливає, що внесення до статуту змін про склад учасників та розмір їх часток на загальних зборах

є не обов'язком, а правом їх учасників, а тому зводить момент набуття права на частку у статутному капіталі і корпоративних прав, що з неї випливають, до моменту укладення і виконання договору про відчуження майна, який укладається у письмовій формі та за бажанням сторін може бути нотаріально посвідченим.

Вказані висновки дозволять уникнути прогалин, які необхідно заповнити виходячи з потреб ринкової економіки, залучення іноземних інвестицій, підвищення фінансових показників товариства тощо. Усе це зумовлює необхідність запровадити поняття корпоративних прав як самостійного об'єкта цивільних прав, що може вільно обертатися на ринку та бути конкурентоспроможним і привабливим для придбання, враховуючи ділову репутацію та час існування товариства.

На основі проведеного дослідження доцільно було б визначати частку у статутному капіталі не через правову категорію «майнове право», а через поняття «корпоративні права», що наповнені майновим змістом і переходять як єдиний оборотоздатний об'єкт від учасника товариства до інших осіб. У зв'язку з цим поняття «корпоративні права» варто закріпити на рівні ЦК України і включити у дефініцію цього визначення такі характеристики: організаційно-майновий характер, що вказує на специфіку природи корпоративних прав; оборотоздатність, тобто можливість переходу корпоративних прав від учасника товариства до інших осіб, що забезпечується шляхом укладення правочинів або здійснення інших правомірних дій; вартісний характер, що вказує на майнову складову корпоративних прав, яка визначається із суми внесків до статутного (складеного) капіталу, прибуткової діяльності товариства та його ділової репутації на ринку капіталів; правовою формою фіксації корпоративних прав визначити частка в статутному (складеному) капіталі.

Список використаних джерел

1. Стратегія сталого розвитку «Україна–2020». Схв. Указом Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3hn7EQF>.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 30.11.2015 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/33npVZd>.
3. Вінник О. М. Деякі аспекти вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин. *Вісник господарського судочинства*. 2008. № 1. С. 118–124.
4. Бігняк О. В. Цивільно-правовий захист корпоративних прав в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2018. 501 арк.
5. Спасибо-Фатеева І. В. Припинення юридичних осіб. *Юридичний радник*. 2005. № 1. С. 29–36.
6. Цікало В. І. Корпоративні права: поняття, ознаки та класифікація. *Право України*. 2010. № 11. С. 102–111.
7. Корпоративне управління / за ред. І. Спасибо-Фатеевої. Х. : Право, 2007. 500 с.
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435–IV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/2w1seVb>.

9. Жорнокуй Ю. Суб'єктивне корпоративне право: універсальна єдність чи множинність прав. *Вісник Академії правових наук України*. 2011. № 3 (66). С. 106–116.
10. Корпоративне право України / за заг. ред. В. В. Луця. К. : Юрінком Інтер, 2010. 384 с.
11. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576–ХІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3bQSIcx>.
12. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 13.11.2018 р. у справі № 910/605/18 за позовом ОСОБА_2 до ОСОБА_3 про визнання права власності на частку у статутному капіталі. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL : <https://bit.ly/3kdy3Cw>.
13. Дайджест судової практики Верховного Суду у справах, що виникають із корпоративних відносин. 2018 р. — 15 липня 2019 р. *Верховний Суд*. URL : <https://bit.ly/2ZwX43k>.
14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–ІV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/2SwQRRX>.
15. Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275–VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <http://bit.ly/2uRkGUh>.
16. Валах В. В. Теоретико-правове обоснование существования конструкции «право на право» в украинском и российском гражданском праве. *Вісник Одеського національного університету. Правознавство*. 2011. Т. 16, Вип. 15. С. 41–55.

Надійшла до редакції 01.02.2020

Liliana SISHCHUK

The Academician F. H. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of NALS of Ukraine

Corporate Rights as an Object of Civil Turnover

Sustained scientific views on the legal nature of corporate rights and their turnover have been formed in the research of famous Ukrainian scientists, in connection with which several approaches to understanding corporate rights as an object of civil turnover have been identified. It is determined that the share in the authorized capital can be considered either through the legal category of «disembodied property» or «property rights», depending on the application of a scientific approach to these concepts. It is argued that the legislation on the alienation of shares in the limited liability company, although indirectly, but determines the link between the transfer of shares in the share capital and the rights arising from it, until the conclusion of the contract on alienation of property. After all, making changes to the charter on the composition of participants and the size of their shares on the basis of the decision of the general meeting of the company is not an obligation but a right of members of the company. It is substantiated that the share in the authorized capital should be determined not through the legal category of «property law», but through the concept of «corporate rights», which are filled with property content and pass as a single negotiable object from a participant to others. In this regard, the definition of «corporate rights» should be enshrined at the level of the Civil Code of Ukraine. The concept of «corporate rights» must include the following characteristics: organizational and property nature; the possibility of transfer of corporate rights from a company participant to other persons;

value character; the legal form of fixing corporate rights to determine the share in the authorized (composed) capital. This will avoid gaps that need to be filled, based on the needs of a market economy, attracting foreign investment, improving the company's financial performance and more. In addition, it necessitates the introduction of the concept of corporate rights as an independent object of civil rights that can circulate freely in the market and be competitive and attractive to acquire, given the business reputation and existence of the company.

Keywords: *corporate rights, share in the authorized capital, right of participation, property rights, object of civil rights, object of civil turnover.*